

ПАМ'ЯТІ ВЧЕНИХ

21 серпня 2022 р. в м. Запоріжжя пішов із життя відомий вчений, один із фундаторів системи відомчої освіти МВС незалежної України **Віталій Григорович ЛУКАШЕВИЧ**.

Народився 7 березня 1948 р. в м. Києві. Трудову діяльність розпочав 1966 р. монтером зв'язку та сигналізації Південно-Східної залізниці. У 1967 р. закінчив Київський електро-механічний технікум залізничного транспорту за кваліфікацією техніка-електрика провідного зв'язку. 1967-1969 рр. – строкова служба у Збройних силах. З 1970 р. працював у карному розшуку й експертно-криміналістичному підрозділі Дарницького райвідділу внутрішніх справ м. Києва. У 1975 р. закінчив з відзнакою Київську вищу школу МВС СРСР (нині – Національна академія внутрішніх справ). З 1975 по 1992 р. пройшов шлях від викладача, старшого викладача, доцента кафедри криміналістики до заступника начальника факультету з підготовки керівників середньої ланки органів внутрішніх справ Київської вищої школи МВС України.

На початку 1990-х рр. стояв біля витоків розбудови системи відомчої освіти МВС України. У 1992-1994 рр. очолював Республіканський навчально-методичний центр МВС України. З 1994 р. – перший проректор новоствореного Запорізького юридичного інституту МВС України. З 2003 р. працював першим проректором, проректором із правового забезпечення, завідувачем кафедри кримінального процесу та криміналістики Інституту права імені Володимира Сташиса Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), в останні роки – професором кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Інституту економіки та права цього вишу.

У 1980 р. за спеціальністю 12.00.09 захистив кандидатську дисертацію «Криміналістичні аспекти вивчення злочинних груп», 1993 р. – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук «Основи теорії професійного спілкування слідчого». У 1988 р. присвоєно вчене звання доцента, 1998 р. – професора. Заслужений юрист України (1999).

З 2000 р. член Ради з юридичної освіти і науки вищих навчальних закладів та наукових установ України, згодом – керівник Запорізького обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Рада представників юридичних вищих навчальних закладів і наукових установ». У 2001 р. рішенням Ради директорів Американського Біографічного Інституту (члена Асоціації видавців півдня Національної асоціації незалежних видавців США) удостоєний честі бути включеним номінантом до десятого ювілейного пам'ятного видання добірних біографій «500 впливових лідерів», серед тих, хто зробив істотний внесок у суспільний і професійний розвиток визначеної галузі знань, еліти, котра відіграла певну роль у житті суспільства.

З 2012 р. очолював Запорізький місцевий осередок Міжнародної громадської організації «Конгрес Криміналістів» (м. Харків). Основними напрямками наукової діяльності В. Г. Лукашевича були: кримінальний процес, криміналістика, юридична психологія, кримінальне право, адміністративне право, професійна педагогіка. Працював головним редактором науково-виробничого журналу «Держава та регіони» (серія «Право») Класичного приватного університету. Був членом редакційних колегій періодичних наукових видань: «Вісник Запорізького національного університету (юридичні науки)», «Вісник Запорізького юридичного інституту МВС України», «Інформаційні технології та захист інформації». Протягом багатьох років був членом експертної ради з національної оборони та безпеки; членом експертної ради з права ВАК України, членом спеціалізованих вчених рад Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, Національної академії внутрішніх справ, Національної академії Служби безпеки України, Харківського національного університету внутрішніх справ. Очолював спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями 12.00.08 і 12.00.09 у Класичному приватному університеті (м. Запоріжжя). Підготував 2 докторів і 15 кандидатів юридичних наук. Є автором співавтором) понад 260 публікацій, із яких 6 монографій, 14 навчальних посібників, підручник із криміналістики.

28 вересня 2022 р. пішов із життя **Василь Якович ТАЦІЙ** – почесний президент Національної академії правових наук України, дійсний член (академік) НАН України та НАПрН України, радник президії НАПрН України.

Народився 13 січня 1940 р. у м. Полтаві. Почав трудову діяльність у 1957 р. токарем Полтавського паровозного депо. Після закінчення у 1963 р. Харківського юридичного інституту (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) працював у Полтавській обласній прокуратурі.

З 1966 р. його життя та діяльність були пов'язані з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого: аспірант, старший викладач, доцент кафедри кримінального права, заступник декана денного факультету, проректор з наукової роботи, 1987-2020 рр. – ректор університету, з 2020 р. – радник ректора. У 1993 р. Указом Президента України від 23.07.1993 був призначений президентом – організатором Академії правових наук України, а у грудні 1993 р. Загальними зборами був обраний президентом Національної академії правових наук України. З 3 березня 2016 р. – почесний президент Національної академії правових наук України та радник президії НАПрН України. Державний радник юстиції I класу.

У 1970 р. за спеціальністю 12.00.08 захистив кандидатську дисертацію «Кримінальна відповідальність за комерційне посередництво», 1984 р. – докторську дисертацію «Проблеми відповідальності за господарські злочини: об'єкт та система». 1973 р. присвоєно вчене звання доцента, 1985 р. – професора. У 1997 р. обраний дійсним членом (академіком) Національної академії наук України та входив до складу Президії НАН України (з 1998 р.).

Напрямами наукової діяльності були кримінальне право (зокрема, питання об'єкта, суб'єкта та предмета злочину, кримінальної відповідальності за злочини проти особи, держави, довкілля, злочини у сфері господарської діяльності), проблеми теорії держави та права (питання методології правової науки, порівняльно-правових досліджень і правозастосування), конституційного права (принципи організації законотворчого процесу, правова природа й ієрархія правових актів тощо). Автор понад 500 наукових праць, зокрема понад 50 монографій, низки навчальних посібників і підручників з кримінального права.

Був членом кількох президентських та урядових комісій, громадських організацій, зокрема Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, Науково-експертної ради СБУ, Колегії МОН України та ін. Очолював спеціалізовану вчену раду із захисту дисертацій у Національному юридичному університеті ім. Ярослава Мудрого.

Як член Конституційної комісії брав участь у розробці проекту Конституції України 1996 р., був головою робочої групи Кабінету Міністрів з розробки Кримінального кодексу України 2001 р., членом Вищої Ради юстиції України, Конституційної Асамблеї, Науково-консультативної ради при Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ, брав участь у розробці проекту Статуту Міжнародного Кримінального Суду та інших законопроектів.

Був головою наукової ради збірника наукових статей «Вісник Національної академії правових наук України», відповідальним редактором збірника наукових праць «Проблеми законності», співголовою наукової ради журналу «Право України», головою редакційної колегії збірника наукових праць «Щорічник українського права», членом редакційних колегій журналів «Вісник прокуратури», «Вища школа», «Бюлетень Міністерства юстиції України», головним редактором електронного видання «Вісник Асоціації кримінального права України» та ін.

Герой України (2004). Заслужений діяч науки і техніки України (1989). Нагороджений орденами Ярослава Мудрого V, IV, III, II та I ступенів, «За заслуги» II і I ступенів та «Знак Пошани», почесними грамотами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Золотою медаллю НАПрН України. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Премії ім. В. Вернадського, Премії імені Ярослава Мудрого, Премії «Феміда-99». Удостоєний низки відомчих, громадських, церковних нагород та урядових нагород інших держав.